

PROGRAM NAUCZANIA DORADZTWA ZAWODOWEGO I EDUKACYJNEGO W KLASACH VII i VIII

**Szkoły Podstawowej nr 6 im. Jana Pawła II w Sanoku
rok szkolny 2024/2025**

Program doradztwa zawodowego jest przeznaczony do realizacji z uczniami klas siódmych, ósmych szkół podstawowych. Doradztwo zawodowe w szkole uzasadnione jest poprzez strategię uczenia się przez całe życie, która wymaga, aby młodzież kształciła umiejętność podejmowania ważnych decyzji – poczynając od wyboru szkoły ponadpodstawowej, kierunku studiów, decyzji o wyborze pracy, sposobie podnoszenia swoich kwalifikacji, aż do ewentualnych decyzji o zmianie pracy.

Globalizacja gospodarki, postęp informatyczny, wzrastająca ilość informacji dotycząca zawodów i dróg kształcenia oraz bezrobocie, powodują trudności w przystosowaniu się do tych zmian. Współczesny rynek edukacji i pracy charakteryzuje się ciągłymi zmianami, dlatego tak ważne jest wspieranie i przygotowywanie uczniów do podejmowania decyzji edukacyjno – zawodowych. Planowanie kariery zawodowej i pierwsze decyzje edukacyjno – zawodowe to okres przypadający na VII i VIII klasę szkoły podstawowej - warto więc pomyśleć o swojej przyszłości.

W naturalny sposób szkoła jest więc środowiskiem, które ma bezpośredni wpływ na te decyzje i powinna wspierać rodziców i świadczyć pomoc uczniom w wyborze kierunku kształcenia i zawodu. Pamiętać należy również o tym, że potrzeby uczniów w zakresie uzyskiwania porady zawodowej zmieniają się wraz z etapami przygotowania dzieci i młodzieży do wyboru zawodu.

Na etapie kształcenia jakim są VII i VIII klasy szkoły podstawowej, młodzież znajduje się w trudnym okresie rozwojowym. Jest to faza burzliwego przechodzenia z dzieciństwa do dorosłości. To szkoła przygotowuje młodzież do aktywnego wchodzenia w życie gospodarcze, do świadomego stanowienia o sobie, wytyczania własnej drogi rozwoju poprzez aktywne wzmacnianie swoich mocnych stron, zainteresowań, uzdolnień. Dlatego niezbędne jest wyposażenie uczniów w umiejętność podejmowania odważnych, samodzielnych decyzji, umiejętność uczenia się przez całe życie, umiejętność radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych. Ponadto absolwent szkoły podstawowej musi znać system kształcenia, oferty szkół ponadpodstawowych, ukierunkowanie na wybór języków obcych, świat zawodów, a także strukturę rynku pracy. Istotnym aspektem jest, aby dokonując wyboru, uczeń kierował się własnymi zdolnościami, pasjami, możliwościami, predyspozycjami, a nie niespełnionymi ambicjami rodziców czy wyborami rówieśników z klasy.

Założeniem programu będzie prowadzenie zajęć doradztwa zawodowego i edukacyjnego , na których uczniowie poznają:

- siebie, swoje mocne i słabe strony, zainteresowania, zdolności, predyspozycje, czynniki, jakie należy brać pod uwagę przy wyborze przyszłego zawodu i szkoły
- zawody istniejące na rynku pracy - poznają jakie czynności wykonuje osoba reprezentująca dany zawód, jakie są wymagania

- przeciwwskazania zdrowotne przy wyborze zawodu,
- ankiety – testy samooceny, testy skłonności zawodowych, kwestionariusze zainteresowań zawodowych, kwestionariusze preferencji zawodowych,
- zasady rekrutacji do szkół, kierunki kształcenia, terminy składania dokumentów, informacje o dokumentach, jakie są potrzebne do przyjęcia do szkoły
- kształtuje umiejętność zdobywania informacji o uzyskiwaniu kwalifikacji zgodnych z potrzebami rynku pracy,
- potrafi wskazać osoby i instytucje, które mogą go wesprzeć w planowaniu kariery edukacyjno-zawodowej.

Działania zawarte w programie realizowane są przez nauczyciela doradztwa zawodowego w ramach:

- zajęć lekcyjnych (10 godzin w roku szkolnym)

Program obejmuje następujące obszary działań:

- rozmowa nauczająca (pogadanka)
- ankiety i testy
- praca z tekstem
- dyskusja
- burza mózgów
- spotkania z przedstawicielami szkół średnich
- niedokończone zdania, autorefleksja

Cele programu

- Przygotowanie uczniów do świadomego wyboru szkoły, a następnie zawodu zgodnie z ich zainteresowaniami i możliwościami.
- Rozbudzanie aspiracji zawodowych i motywowanie do działania.
- Kształtowanie umiejętności analizowania swoich cech osobowości
- Dostarczanie informacji o zawodach, wymaganiach rynku pracy
- Kształtowanie umiejętności pracy w zespole, komunikatywności, zaangażowania.
- Kształtowanie szacunku do pracy.
- Kształtowanie umiejętności podejmowania decyzji.
- Umiejętność zaprezentowania siebie od najlepszej strony.

Cela szczegółowe:

- Moje mocne i słabe strony.
- Co lubię w sobie najbardziej.
- Co mnie naprawdę pasjonuje?
- System wartości, zainteresowania a zdolności.
- W jakich dziedzinach życia gospodarczego i społecznego widzę siebie w przyszłości.
- Jaki zawód uważam za najbardziej interesujący.
- Co według mnie znaczy „dobra praca”? Jakie warunki musi spełniać taka praca.
- Jaką wybrać szkołę?

- Czym kierować się przy wyborze szkoły?
- Gdzie mogę uzyskać pomoc w wyborze kierunku dalszego kształcenia

TEMATY POSZCZEGÓLNYCH ZAJĘĆ:

Klasa VII

1. Zajęcia organizacyjne – zaznajomienie uczniów klas VII z tematyką zajęć i sposobami ich realizacji.
2. Moje mocne i słabe strony.
3. Samoocena a aspiracje zawodowe.
4. Zdolności i umiejętności młodego człowieka.
5. System edukacji w Polsce.
6. Zainteresowania a rynek pracy.
7. Motywacja i praca w zespole.
8. Co według mnie znaczy „dobra praca”? Jakie warunki musi spełniać taka praca?
9. Świat zawodów.
10. Kwalifikacje i kompetencje na rynku pracy.

Klasa VIII

1. Zajęcia organizacyjne – zaznajomienie uczniów klas VIII z tematyką zajęć i sposobami ich realizacji.
2. Ograniczenia czy możliwości a wybór zawodu lub szkoły?
3. Perspektywy uczenia się przez całe życie.
4. Doradca zawodowy – kto to taki? Spotkanie z doradcą zawodowym.
5. W jakich zawodach wykorzystam wiedzę z.....?
6. Szkoła podstawowa i co dalej? Wybieram szkołę czy zawód?
7. Poznanie ofert szkół ponadpodstawowych w moim regionie.
8. Autoprezentacja czyli sztuka przedstawiania samego siebie.
9. Kto mi może pomóc w wyborze szkoły i zawodu?
10. Nowe zawody a rynek pracy.

Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:

- Potrafi dokonać adekwatnej samooceny
- Rozpoznać mocne i słabe strony
- Wymienić zdolności, zainteresowania i umiejętności
- Racjonalnie planować ścieżkę edukacyjno zawodową
- Dostosować się do zmian
- Potrafi wybrać szkołę ponadpodstawową zgodną z jego zainteresowaniami.
- Współpracować w zespole
- Dopasować kompetencje do zawodu
- Sprawnie się komunikować
- Przewidzieć skutki działań dotyczących wyboru szkoły, dalszego kierunku kształcenia czy zawodu.

- Wykorzystuje informacje z różnych źródeł do planowania własnej ścieżki edukacyjnej i zawodowej,

Zadania przy realizacji programu

- Gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych przez szkolnego doradcę zawodowego.
- Wskazywanie osobom zainteresowanym (młodzieży, rodzicom, nauczycielom) źródeł dodatkowej, rzetelnej informacji na temat ofert szkół).
- Udzielanie indywidualnych porad edukacyjnych i zawodowych uczniom i ich rodzicom.
- Kierowanie w sprawach trudnych, do specjalistów: doradców zawodowych w poradniach psychologiczno-pedagogicznych i urzędach pracy.
- Współpraca z instytucjami wspierającymi Szkolny Ośrodek Karier tj. centra informacji i planowania kariery zawodowej, poradnie psychologiczno –pedagogiczne, powiatowe urzędy pracy, itp.
- Organizowanie spotkań z pracodawcami, doradcami zawodowymi.
- Pomoc uczniom w podejmowaniu decyzji